

The Gleaner

Vol 3 (1965)

Μιχαήλ Θ. Λάσκαρις

Αικ. Κουμαριανού

doi: [10.12681/er.10557](https://doi.org/10.12681/er.10557)

Copyright © 2016, Αικ. Κουμαριανού

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

To cite this article:

Κουμαριανού Α. (2016). Μιχαήλ Θ. Λάσκαρις, *The Gleaner*, 3, 282–283. <https://doi.org/10.12681/er.10557>

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΜΙΧΑΗΛ Θ. ΛΑΣΚΑΡΙΣ

Ἄν ἡ πρώτη ἀρετὴ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ διδασκάλου εἶναι νὰ μοιράζει στοὺς γύρω του τὸν πνευματικὸ του πλοῦτο, ὁ Μιχαὴλ Λάσκαρις στάθηκε ἀπὸ τοὺς πρῶτο ἐνάρετους. Εἶχε ὀργανικὰ συνδυάσει τὴν στέρεη γνώση τοῦ ἐπιστήμονα μὲ τὴν ἔφεση τοῦ διδασκάλου νὰ μεταβιβάσει καὶ νὰ διοχετεύει τὶς γνώσεις στοὺς νεωτέρους.

Τὰ λίγα λόγια ποὺ γράφονται ἀπὸ τὴν θέση αὐτή, γιὰ νὰ ἐκφράσουν τὰ συναισθήματα τῶν συναδέλφων τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν, ἀναφέρονται ἀκριβῶς σὲ αὐτὴ τὴν ιδιότητα τοῦ Λάσκαρι, τὴν ὁποία οἱ νεώτεροι ἰδίως συνεργάτες τοῦ Κέντρου εἶχαν τὴν τύχη νὰ γνωρίσουν σ' ὅλη της τὴν ἔκταση καὶ τὴν γενναιοφροσύνη. Φυσικὸ εἶναι ἄλλωστε οἱ γραμμὲς αὐτὲς νὰ μὴν ἔχουν πρόθεση ἀξιολόγησης τοῦ ἔργου του. Ἄλλοι ἀρμοδιώτεροι θὰ ἀσχοληθοῦν μὲ τὴν καθαρὸ ἐπιστημονικὴ προσφορά του, μὲ τὶς λαμπρὲς σπουδὲς του, τὴν μοναδικὴ εὐφυΐα καὶ δξύνοια, τὴν εὐρύτητα τῶν ἐνδιαφερόντων του, τὶς συγγραφές του· μὲ τὴν πανεπιστημιακὴ του σταδιοδρομία ποὺ ἄρχισε ὅταν ἦταν εἰκοσιτεσσάρων ἐτῶν καὶ ἐτελείωσε, ὕστερα ἀπὸ τριάντα χρόνια διδασκαλίας στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, σὲ ἡλικία ὅπου ἄλλοι μόλις ἀρχίζουν τὸ ἀκαδημαϊκὸ στάδιο· μὲ τὶς τιμητικὲς διακρίσεις ποὺ εἶχε δεχθεῖ ἀπὸ ξένα πνευματικὰ ἰδρύματα. Ὑστατὴ διάκριση, ποὺ τὴν πληροφορήθηκε, ἄρρωστος λίγο πρὶν νὰ ἀφήσει τὸν κόσμον αὐτόν, ἦταν ἡ ἐκλογή του ὡς μέλους τακτικοῦ τῆς Σερβικῆς Ἀκαδημίας· τιμὴ καὶ χαρὰ ποὺ ἐσφράγισαν τὶς τελευταῖες ἡμέρες τοῦ Μιχαὴλ Λάσκαρι.

Ὁ Λάσκαρις εἶχε κατορθώσει, σὲ μιὰν ἐποχὴ ὅπου οἱ προσωπικὲς του συγγραφικὲς ἀσχολίες εἶχαν σημειώσει κάποιαν ἀναστολή, νὰ μὴ μείνει ἀχρησιμοποίητο τὸ ἐπιστημονικὸ του δυναμικὸ καὶ τὸ ἐπιστημονικὸ του ἀπόθεμα· βοηθώντας τοὺς νέους ἐπιστήμονες στὶς ζητήσεις τους εὗρισκε τὸν καλὸ τρόπο νὰ ἀξιοποιεῖ τὶς ἀπέραντες γνώσεις του. Συχνὰ τὸν ἀκούγαμε νὰ διαμαρτύρεται λέγοντας: «Δὲν μὲ ἐκμεταλλεύεστε ἀρκετά».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδιότητα ποὺ ἀνήκει κατεξοχὴν στὸν Λάσκαρι· καὶ καθὼς ἦταν ἐναρμονισμένη μὲ τὴν ἀπουσία ὁποιουδήποτε σχολαστικισμοῦ καὶ ἐπιστημονικῆς ὑπεροφίας, ἀποκτοῦσε ἀκόμη μεγαλύτερο βάρος καὶ συνιστοῦσε τὴν ἐπιστημονικὴν του προσωπικότητα· οἱ ἀρετὲς του αὐτὲς ποὺ εἶχαν ἐπίκεντρο τὴν βαθειὰ ἀφοσίωσή του στὴν ἐπιστήμη, τὸν προφύλαξαν καὶ ἀπὸ τὸν πρῶτο καὶ ἀπὸ τὴν δεύτερη. Εἶναι ἐντελῶς χαρακτηριστικὸ γιὰ τὸ ἐπιστημονικὸ καὶ τὸ ἀνθρώπινο ἦθος του ὅτι ποτὲ δὲν ἐδίσταζε προκειμένου νὰ δηλώσει μιὰν ἄγνοιά του.

Τὶς ἀρετὲς αὐτὲς ἐγγώρισαν οἱ νεώτεροι συνεργάτες τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τὰ τέσσερα τελευταῖα χρόνια ποὺ εἶχαν τὴν εὐκαιρία νὰ ζήσουν κοντά του—στὴν ἀρχὴ περισσότερο, ὕστερα ἀραιότερα, γιὰτὶ ὄλο καὶ πιὸ πολὺ ἔφευγε γιὰ τὴν Κέρκυρα. Αὐτὲς ἐδημιούργησαν τὴν ἀγαθὴ οἰκειότητα ποὺ χαρακτήριζε τὴν ἐπαφὴν τους μαζί του καὶ αὐτὲς τοὺς ἐνέπνευσαν τὰ συναισθήματα ἀγάπης γιὰ τὸν Μιχαὴλ Λάσκαρι.

Αἰκ. Κουμαριανοῦ

Σ Χ Ο Λ Ι Α

ΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Σὲ πρόσφατο τεύχος τοῦ περιοδικοῦ μας, παίροντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ὠραία ἐργασία τῆς κυρίας Εὐρώς Layton-Zένιον, συμβολὴ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Harvard στὴν νεοελληνικὴ βιβλιογραφία, ἔκανα ἕναν παραλληλισμὸ μὲ τὶς ἰδιωτικὲς βιβλιοθήκες. Τὸ θέμα τῶν ἰδιωτικῶν βιβλιοθηκῶν, καὶ τῆς συμπαράστασης τὴν ὁποία μποροῦν νὰ προσφέρουν στὴν βιβλιογραφία καὶ στὸν συντονισμὸ τῶν σχετικῶν τεκμηριώσεών μας, εἶναι ἀπὸ τὰ πολὺ σημαντικὰ στὸν τόπο μας, σὲ ἕνα συλλογικὸ, δηλαδή, σῶμα, ὅπου ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία ἐξακολουθεῖ νὰ παίζει ρόλο οὐσιαστικὸ καὶ κάποτε ἀποφασιστικὸ. Τελευταῖα εἶχα τὴν εὐκαιρία νὰ προβῶ σὲ σχετικὴ ἀνακοίνωση· ὅταν δημοσιευθεῖ θὰ τὰ ξαναποῦμε· στὸ μεταξὺ θὰ ἤθελα νὰ τονίσω, ἀπὸ ἄλλη ἀφορμὴ, τὴν σημασία τῶν ἰδιωτικῶν βιβλιοθηκῶν γιὰ τὴν παιδεία μας. Ὁ ἀναγνώστης τοῦ τεύχους αὐτοῦ καταλαβαίνει ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν Προσθήκη τὴν ὁποία παρουσίασαν στὶς προηγούμενες σελίδες ὁ Ἀθανάσιος Χατζηδῆμος καί, συνεργάτης του, ὁ Γεώργιος Σῆμος.